

Ključne spremembe, ki jih prinaša Uredba o varstvu podatkov (GDPR)

Pričujoči dokument je bil pripravljen na podlagi informacij na spletni strani: <https://eugdpr.org/the-regulation/>. Besedilo v tem dokumentu temelji na tej spletni strani in ni avtorstvo partnerjev v projektu DIGIT.

Namen Uredbe je varstvo podatkov državljanov Evropske unije pred zlorabo njihove zasebnosti in osebnih podatkov v današnjem svetu, ki ga poganjajo podatki. Čeprav je veliko principov varstva podatkov ohranjenih iz prejšnje direktive, nova Uredba prinaša mnogo regulativnih sprememb. V nadaljevanju vam predstavljamo ključne spremembe kot tudi informacije o učinkih, ki jih bo Uredba imela na gospodarstvo.

Večja ozemeljska veljavnosti (eksteritorialna pristojnost)

- Največja sprememba, ki jo Uredba prinaša, je **širša zakonodajna veljavnost Uredbe**. Uredba se uporablja za obdelavo osebnih podatkov v okviru dejavnosti sedeža upravljavca ali obdelovalca v Uniji, ne glede na lokacijo podjetja.
- V prejšnji direktivi je bila ozemeljska veljavnost dvoumna.
- Uredba se uporablja tudi za obdelavo osebnih podatkov posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki in ki so v Uniji, s strani upravljavca ali obdelovalca, ki nima sedeža v Uniji, kadar so dejavnosti obdelave povezane: (a) z nudenjem blaga ali storitev takim posameznikom v Uniji, ne glede na to, ali je potrebno plačilo posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali (b) s spremljanjem njihovega vedenja, kolikor to poteka v Uniji.

Kršitve varstva osebnih podatkov

- Organizacije, ki kršijo Uredbo lahko prejmejo kazen v višini **do 4% letnega globalnega prihodka oz. 20 € milijonov**. To je najvišja možna kazen, ki je lahko izrečena za najhujše kršitve, kot je npr. nezadostna privolitev potrošnika o obdelavi njegovih osebnih podatkov ali kršenje temeljnih principov varstva podatkov.

Privolitev

- **Pogoji za privolitev** posameznika, čigar osebni podatki se obdelujejo, **so se zaostрили**. Podjetja ne smejo več uporabljati težko razumljivih pojmov in pogojev, ki so polni pravnih izrazov, ki jih običajni državljan težko razume.
- Prošnja za privolitev mora bi dana v čitljivi in lahko dostopni obliki, obrazec pa mora vsebovati tudi podatek o namenu obdelave osebnih podatkov.
- Privolitev mora biti jasna in se razlikovati od drugih zadev, zagotovljena v čitljivi in lahko dostopni obliki ter napisana na jasen način.
- Posameznik, ki daje soglasje k obdelavi svojih osebnih podatkov, mora imeti možnost, da na preprost način, na kakršnega je dal soglasje, tega tudi umakne.

Uradno obvestilo nadzornemu organu o kršitvi varstva osebnih podatkov

- Po novi Uredbi so obvestila nadzornemu organu o kršitvi Uredbe obvezna v vseh državah članicah, kadar velja, da kršitev lahko "privede do tveganja kršitve pravic in svoboščin posameznikov."
- Uradno obvestilo mora biti izdano v času 72 ur od trenutka, ko sta obdelovalec ali upravljalec osebnih podatkov bila s kršitvijo seznanjena. O tem morata obvestiti svoje stranke in nadzornike "brez nepotrebnega odlašanja".

Pravica do dostopa

- Del razširjenih pravic posameznikov, katerih osebni podatki se obdelujejo, je pravica teh posameznikov da od upravjalca podatkov pridobijo informacije o tem, ali se njihovi podatki obdelujejo, in če, kje in za kakšen namen.
- Upravljalec je posamezniku, čigar osebni podatki se obdelujejo, dolžan zagotoviti brezplačno kopijo osebnih podatkov (brezplačno) v e-obliki. Ta sprememba predstavlja dramatičen zasuk pri transparentnosti osebnih podatkov posameznikov in njihovem opolnomočenju.

Pravica do izbrisa

- Pravica do pozabe oz. pravica do izbrisa je pravica posameznikov, čigar osebni podatki se obdelujejo, da od obdelovalca podatkov zahtevajo izbris svojih podatkov kot tudi nadaljnje širjenje teh podatkov in morebitno obdelavo teh podatkov s strani tretjih oseb

Prenosljivost podatkov

- Uredba prinaša tudi pravico do prenosljivosti podatkov, ki pomeni pravico posameznikov, čigar osebni podatki se obdelujejo, do osebnih podatkov, ki jih zadevajo.

Pooblaščenca osebna za varstvo podatkov

- Lokalno pooblaščenec osebe za varstvo podatkov ni potrebno uradno obvestiti o aktivnostih obdelave podatkov. Prav tako ni potrebno pridobiti dovoljenja za prenose osebnih podatkov, ki temeljijo na splošnih pogodbenih določilih (*ang. Model Contract Clauses*).
- Zato pa veljajo **interne zahteve evidenc**, kot je pojasnjeno v nadaljevanju. Imenovanje pooblaščenca za varstvo osebnih podatkov je obvezno za tista podjetja, katerih ključne dejavnosti vključujejo obdelavo osebnih podatkov, ki zahtevajo red in sistematičen nadzor posameznikov, katerih podatki se obdelujejo. Gre za posebne kategorije osebnih podatkov, kot so kriminalne obsodbe in kazniva dejanja.
- Pomembno je, da (je) pooblaščenec za varstvo podatkov:
 - imenovan na podlagi strokovnosti in zlasti specifičnega strokovnega znanja o varstvu podatkov in praksah v zvezi z njim
 - lahko zaposleni ali zunanji sodelavec
 - so njegovi kontaktni podatki posredovani ustreznemu upravnemu organu
 - zagotoviti mu je potrebno ustrezne vire za izvajanje nalog in vzdrževanje strokovnega znanja
 - poročati mora neposredno najvišji vodstveni ravni
 - ne sme izvajati drugih nalog, ki bi lahko oz. privedle do navzkrižja interesov.

Prosimo, pogovorite se o naslednjih vprašanjih:

1. Kakšno je vaše mnenje o priporočilih? Kaj ste si najbolj zapomnili?
2. So spremembe morda že vplivale na vaše osebno ali poklicno življenje? Kako?
3. Bi želeli karkoli dodati ali spremeniti?